Củ giống phải có khối lượng ít nhất từ 50g/củ trở lên mới đem cắt.

Củ giống được mang ra cắt phải hết thời gian ngủ nghỉ (đã phát mầm).

2. Chuẩn bị vật liệu và xử lý dao cắt

Vật liệu xử lý: Dao cắt được xử lý có thể bằng cồn công nghiệp hoặc lửa đèn cồn hay lửa ngọn nến.

Dao cắt: Phải sắc và mỏng, không được dùng dao có bản dày, để tránh làm dập nát tế bào ở chỗ cắt.

Sau mỗi lần cắt nhất thiết phải xử lý lại dao cắt để tránh lây nan bệnh từ củ bị bệnh sang củ sạch bệnh.

3. Phương pháp và tiêu chuẩn miếng cắt

Cắt dọc củ theo chiều của mầm đỉnh với tiết diện miếng cắt phải là nhỏ nhất, để tránh gây thương tổn không cần thiết.

Cắt củ giống, phải tuân thủ tuyệt đối theo phương pháp cắt dính, nghĩa là miếng cắt không rời hẳn ra mà còn dính lại khoảng 2-3 mm.

Cắt củ xong, phải úp ngay hai miếng cắt còn dính lại với nhau (như trước khi cắt) rồi xếp vào khay đựng hoặc rổ, rá và không được cho vào bao tải ẩm ướt.

Không cần xử lý củ giống sau cắt với bất kỳ loại hoá chất nào.

Để đảm bảo năng suất khoai tây, mỗi miếng cắt phải có ít nhất 2 mầm trở lên.

Mỗi củ giống chỉ nên cắt đôi, không nên cắt 3 hay 4.

4. Phương pháp và thời bảo quản củ giống sau cắt

Sau khi cắt, củ giống phải được bảo quản trong điều kiện 18-200C, thoáng khí.

Thời gian để miếng cắt lành lại vết thương mất khoảng 7-10 ngày. Trước khi trồng 1-2 ngày nên tách hẳn miếng cắt ra làm đôi để miếng cắt lành hoàn toàn. Trường hợp cắt củ xong do điều kiện thời tiết hoặc đất đai không thể tiến hành trồng ngay được củ giống có thể bảo quản 2-3 tuần mà vẫn không ảnh hưởng đến chất lượng củ giống.

V. ĐỊA PHƯƠNG ĐÃ SỬ DỤNG

Hiện tại giống khoai tây Sinora được ứng dụng rộng rãi tại nhiều địa phương như: xã Cấp Tiến, xã Quang Phục, huyện Tiên Lãng, thành phố Hải Phòng; xã Trung Thành, huyện Vụ Bản, tỉnh Nam Định; xã Kim Phượng, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên; xã Đồng Lạc, huyện Nam Sách, xã Hà Thanh, huyện Tứ Kỳ, tỉnh Hải Dương...

3. QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT CÁC GIỐNG KHOAI LANG TV1 VÀ H12

Mai Thạch Hoành

I. NGUỒN GỐC

Giống khoai lang TV1 là giống được chọn lọc từ vật liệu nhập nội của Trung Quốc.

Giống khoai lang H12 là giống chọn lọc từ hạt lai tự nhiên.

Cả 2 giống khoai lang TV1 và H12 đều là giống lưỡng dụng, được Bộ Nông nghiệp & PTNT công nhận giống tạm thời, theo Quyết định số 2182 QĐ/BNN-KHCN ngày 29/7/2004.

II. ĐẶC TÍNH NÔNG HỌC

Giống khoai lang TV1 có dạng thân đứng, nhiều nhánh, lá chia thùy nông, ngọn ngắn, củ màu hồng, ruột củ vàng ngà. Thời gian sinh trưởng 90-100 ngày, thích hợp trồng nhiều vụ trong năm. Năng suất củ 20-22 tấn/ha, năng suất thân lá 15-17 tấn/ha. Chất lượng thân lá ngọt, chất lượng củ có độ ngọt cao. Có khả năng chịu lạnh tốt.

Giống khoai lang H12 có dạng thân bò, thân mập, lá hình tim rộng, dầy và xanh đậm, ngọn hơi tía, vỏ củ màu vàng nhạt, ruột vàng ngà có vân tím. Thời gian sinh trưởng 90-110 ngày, thích hợp trồng nhiều vụ trong năm, đặc biệt là vụ hè thu. Năng suất thân lá cao hơn năng suất củ: 25-27 tấn/ha, có độ ngọt và hàm lượng protein cao. Năng suất củ 8-10 tấn/ha, chất lượng củ bở và đậm. Có tính chống chịu bệnh xoăn lá ở vụ nóng.

III. QUY TRÌNH KỸ THUẬT SẢN XUẤT

1. Thời vụ

Hai giống khoai lang TV1 và H12 có thể trồng quanh năm đều cho thu hoạch thân lá hoặc củ để ăn và chăn nuôi.

Tùy theo mục đích sử dụng mà xác định thời vụ trồng cho phù hợp.

2. Đất và làm đất

- Chọn đất:

Trồng khoai lang lấy củ nên chọn đất nhẹ, tơi xốp, chủ động tưới tiêu nước.

Trồng khoai lang lấy thân lá chỉ cần chủ động tưới tiêu tốt, bảo đảm độ ẩm đủ 80% độ ẩm tuyệt đối (ĐATĐ)

- Làm đất:

Cày sâu, bừa kỹ để đạt yêu cầu đất tơi, xốp.

3. Lên luống

Hướng luống: Đông-Tây hoặc Đông Bắc-Tây Nam.

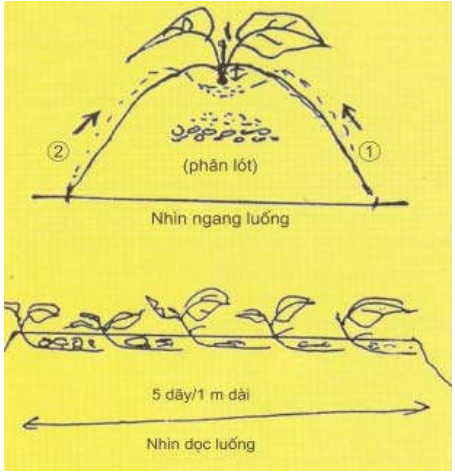

Kích thước luống: Luống vụ đông hẹp hơn luống vụ xuân. Riêng giống TV1 ở vụ đông làm luống rộng 0,8 – 1,0m là vừa.

Lên luống kết hợp với bón phân lót ở giữa luống với độ cao cách đáy luống (mặt rõng) từ 1/2-2/3 độ cao luống.

4. Kỹ thuật trồng

- Kỹ thuật trồng đúng với giống khoai lang lấy củ sẽ quyết định 50-60% năng suất củ.

- Kỹ thuật trồng chú ý đến 3 vấn đề: Nông, thẳng dây và dọc giữa luống.

Chú ý thao tác trồng bằng tay, sau khi đã lên luống, tạo rãnh trồng và vun rõng sạch, để trồng bằng tay.

- Nếu mục đích sử dụng chỉ là làm rau xanh thì trồng trên luống thấp như luống rau (cao 25 – 30 cm; rộng 1,2 - 1,3m; có rõng 0,3m) với mật độ hàng x hàng 30cm; dây x dây 20cm để thu hoạch lá và ngọn nhiều lần.

- Nếu trồng khoai lấy củ thì luống phải cao hơn (35 – 40 cm), mỗi luống chỉ trồng 1 hàng, rải đều 5 dây/1 m dài (khoảng cách dây x dây 20 cm) như hình vẽ.

5. Phân bón

- Lượng phân bón: Mức trung bình nên bón cho 1 sào Bắc bộ (360m2) là: 300-400 kg phân chuồng; 3-5 kg phân đạm urê; 10-15 kg phân lân super; 3-5 kg phân Kali Clorua.

- Cách bón: Chia làm 3 lần: Bón lót toàn bộ phân chuồng, phân lân và 1/3 lượng đạm, 1/3 kali. Bón thúc 2 lần: mỗi lần 1/3 lượng đạm và lượng kali còn lại.

6. Chăm sóc và tưới nước

- Chăm sóc:

* Bấm ngọn: Sau trồng 20-30 ngày nên bấm ngọn của nhánh chính, để khoai lang mọc nhiều nhánh cấp 1.

* Xới, bón thúc và vun: Tốt nhất 2 lần.

Lần 1: 15-30 ngày sau trồng xới sâu, cách gốc 20cm. Bón 1/3 đạm, 1/3 Kali, vun nhẹ để lấp phân.

Lần 2: 45-60 ngày sau trồng (sau lần 1 là 15-20 ngày), xới nhẹ, nông, xa gốc 25-30cm hoặc có thể xới rõng để có thêm đất. Bón 1/3 đạm, 1/3 kali, còn lại vun cao lấp kín gốc khoai.

Chú ý: Nhớ xới và vun 2 lần có khác nhau (trái ngược nhau).

* Nhổ cỏ gốc, nhấc và vắt dây:

Thăm đồng định kỳ: Một tuần 1 lần, chú ý nhổ cỏ gốc, nhấc dây hoặc vắt dây không cho bò sát đất hoặc có thể tỉa nhánh dài làm rau chăn nuôi.

- Tưới nước

Ngay từ tuần đầu khi mới trồng chú ý tưới giữ ẩm khoảng 80% độ ẩm tuyệt đối để khoai bén chân nhanh.

Vụ khoai lang có 2 kỳ tưới quan trọng:

Tưới giữ ẩm (80% ĐATĐ) ngay sau trồng khoảng trong một tuần đầu, vào buổi sáng.

Tưới đủ ẩm (80% ĐATĐ) sau lần vun thứ 2, khoảng 1 tuần, khi khoai đang phủ kín luống, nước tưới rãnh chỉ để mức nước cao dưới 1/3 độ cao luống là vừa ngấm (không để tràn nước lên mặt luống)

Nguyên tắc tưới rãnh: Xa trước, gần sau; cao trước, thấp sau.

7. Cắt tỉa nhánh thân lá khoai làm rau chăn nuôi

Vẫn có thể cắt tỉa nhánh già, sát đất để được rau xanh, vẫn đảm bảo tán lá, không ảnh hưởng đến năng suất củ khoai.

- Chọn nhánh để cắt

Sau khi khoai phủ luống (50-60 ngày sau trồng) bắt đầu cắt tỉa dần từ 1 đến 3 nhánh già, dài và sát đất (mỗi lần nên cắt 1 nhánh/cây), nhớ cắt rải đều ra cả ruộng.

- Kỹ thuật cắt

Chỉ cắt cách gốc 15-20 cm không cắt sát gốc cây.

Các lần cắt, nên cắt càng thưa càng tốt, phụ thuộc diện tích khoai lang với đàn lợn nuôi.

- Chăm sóc sau cắt tỉa

Riêng trồng giống khoai lang lấy thân lá thì sau cắt tỉa, nên bón hoặc tưới phân và giữ ẩm.

8. Phòng trừ sâu bệnh

- *Sâu bọ hà:* Khoai lang thường bị bọ hà đục vào củ làm giảm chất lượng thương phẩm hoặc làm củ bị thối hỏng.

Phòng bọ hà: Vun cao luống giữ đất ẩm. Luân canh với lúa nước, hoặc ngâm đất ngập

nước khoảng 3-5 ngày. Dùng chất dẫn dụ sinh học.

Trừ bọ hà: Khi phát hiện có bọ hà trưởng thành nhất là cuối vụ, kịp thời đánh bẫy bằng lát củ nhỏ, rải vào chiều tối ở rõng để bọ hà đẻ trứng vào, sáng hôm sau thu gom đốt đi. Làm 2-3 lần trên cùng một cách đồng.

- *Bệnh thối củ:* Bệnh thối củ phát sinh do trong thời gian hình thành và phát triển củ đất bị ẩm liên tục nhất là cuối vụ, vi sinh vật hại sẽ xâm nhập gây thối củ, bệnh phát triển mạnh nếu côn trùng sống trong đất gây vết thương cơ giới trên vỏ củ, tạo điều kiện cho vi sinh vật hại xâm nhập.

Phòng trừ bệnh: Đất trồng khoai dễ thoát nước, chỉ tưới đủ ẩm, không để ruộng khoai bị ngâm nước, nhất là thời kỳ cuối vụ. Thu hoạch kịp thời, bảo quản củ ở nơi khô ráo, thoáng mát.

8. Thu hoạch và bảo quản

- Thu hoạch: Khoai già củ đã chín, nên thu ngay. Thu hoạch vào ngày không mưa, để thân lá và củ đều sạch thì dùng cho chăn nuôi dễ dàng và bảo quản củ tốt.

- Bảo quản: Đem củ về rải mỏng ở chỗ thoáng gió (không chất đống). Ăn tươi dần để cả khóm củ, xếp đứng trên lá xoan để chống bọ hà.

IV. ĐỊA PHƯƠNG ĐÃ SỬ DỤNG

Hai giống khoai lang TV1 và H12 đã được trồng nhiều ở các tỉnh miền Bắc và miền Trung, điển hình như Thái Nguyên, ngoại thành Hà Nội, Thanh Hóa, Nghệ An.

4. QUY TRÌNH KỸ SẢN XUẤT GIỐNG KHOAI LANG CHẤT LƯỢNG CAO KLC 266

Nguyễn Thế Yên

I. NGUỒN GỐC

Giống khoai lang chất lượng cao KLC266, ruột vàng là giống khoai lang có nhiều triển vọng do Viện Cây lương thực và Cây thực phẩm tuyển chọn từ tập đoàn khoai lang nhập nội do Trung Tâm khoai tây Quốc tế (CIP) cung cấp năm 2005. Đã được khảo nghiệm từ năm 2007 đến nay với diện tích từ 500 – 700 ha ở các tỉnh miền Bắc và miền Trung được đánh giá là giống có triển vọng. Đang chờ quyết định công nhận giống tạm thời.

II. ĐẶC TÍNH NÔNG HỌC

Giống khoai lang KLC266 có thời gian sinh trưởng 120 ngày (vụ thu đông) và 140-150 ngày (vụ xuân). Lá xẻ thuỳ sâu, thân màu tím, sinh trưởng phát triển tốt, có khả năng tái sinh cao. Củ thuôn dài, dạng củ đẹp, vỏ củ có màu đỏ hồng, ruột củ màu vàng, chất lượng củ ăn tươi rất ngon: bở, ngọt và thơm, được người tiêu dùng rất ưa chuộng.